

یادداشت

تحقق شعار سال با کاهش مالیات بر تولید

در علم اقتصاد فضای کسب و کار، همواره نرخ رشد تولید و نرخ مالیات بر خلاف هم و در جهت عکس یکدیگر عمل می کنند، به گونه ای که اگر در یک مقطع زمانی نرخ مالیات برای بخش تولید کاهش یابد، انگیزه تولیدکننده برای تولید بیشتر افزایش می یابد؛ چرا که هر قدر تولیدکننده، تولیدش را از نظر کمی بالاتر ببرد، می تواند از شرایط ایجاد شده برای تولیدکننده (یعنی کاهش نرخ مالیات) بیشتر بهره مند شود.

به این ترتیب می توان گفت این اقدام دولت برای کاهش نرخ هفت درصدی مالیات در بخش تولید، انگیزه مضاعفی برای فعالان این حوزه یعنی همان تولیدکنندگان داخلی ایجاد خواهد کرد تا تولید خود را فعال تر کنند و نسبت به آینده کاری خود امیدوار تر از قبل باشد. زمانی که نرخ مالیات برای تولید کاهش پیدای می کند، تنها انگیزه برای تولید و میزان آن را افزایش نمی دهد بلکه به طور مستقیم روی بازار و قیمت محصول نیز اثر می گذارد به گونه ای که به دنبال ارائه مشوق های صادراتی تولیدکننده نیز با انگیزه مضاعف کار کرده و هنگامی که تولید کالای او بیشتر می شود، در بازار نیز در مقابل افزایش عرضه، تقاضا افزایش می یابد و این روند باعث کاهش قیمت کالا خواهد شد. بنابراین نظر برخی کارشناسان درباره اینکه رشد تولید باعث افزایش تورم و قیمت کالای می شود، چندان دقیق نیست؛ چرا که اگر دولت سیاست های کلان خود در حوزه تولید و دیگر بخش های اقتصادی را به درستی اجرایی کند، می توان رشد تولید و مهار تورم را به صورت تואمان مشاهده کرد و به شعار انتخاب شده برای سال جاری از سوی مقام معظم رهبری نیز جامه عمل پوشاند.

البته این نکته را هم نباید از نظر دور داشت در شرایطی که کاهش نرخ مالیات برای تولید نتایج خوبی مانند افزایش تولید و کاهش قیمت را به همراه دارد ممکن است مالیات دهنده احساس کند دولت قصد و نیت خوبی برای اجرای این سیاست دارد و می خواهد در راستای افزایش تولید و حمایت از تولیدکننده حرکت کند و بدین ترتیب انگیزه های او بیشتر شود. از سوی دیگر، دولت نیز در این میان باید از طریق اجرای سیاست های متعدد به رشد تولید کمک کند و موانع را از پیش پای تولیدکنندگان بردارد.

یکی از مسائلی که در چنین شرایطی باید مورد توجه قرار گیرد این است که دولت در این زمینه باید مجموعه ای از سیاست های پولی و مالی را برنامه ریزی و اجرایی کند که هدف آن افزایش نرخ تولید، کاهش نرخ تورم، رشد سرمایه گذاری و بهبود سایر شاخص های کلان اقتصادی باشد. در این صورت است که عرضه بر تقاضا فزونی می یابد، تولیدکننده نیز نسبت به آینده امیدوار می شود و می توان رشد تولید را با مهار تورم به چشم دید. با این وصف می توان نتیجه گرفت اگر دولت و مجموعه تیم اقتصادی؛ یعنی دستگاه های متولی در امر تولید و بازار سیاست های درستی را تدوین کنند و آن سیاست را دقیق به هر حلقه اجرایی رسانند می توان امیدوار بود وضعیت و شرایط در آینده بهتر شود. حال که دولت کاهش هفت درصدی مالیات برای واحدهای تولیدی را در قانون بودجه امسال پیش بینی کرده و قرار است از نیمه امسال آن را اجرایی کند، اگر اجرای این سیاست به درستی و با دقت عملیاتی شود مسلماً نتیجه آن همان چیزی خواهد شد که مدنظر رهبر معظم انقلاب اسلامی و جزو دغدغه های اصلی تولیدکنندگان است.

واحدهای تولیدی در سال های گذشته با مشکلات متعددی مواجه بوده اند؛ حتی بسیاری از آنها نیز به ورطه تعطیلی کشیده شدند. حال دولت در تلاش است در سالی که «رشد تولید» نام گرفته، راهکارهایی حمایتی را در دستور کار قرار دهد تا هم شاهد بازگشایی واحدهای

گزارش

آمارهای دولتی و اظهارات مسئولان دولت سیزدهم بر این نکته تأکید دارد که در عمر دو ساله این دولت مردمی بیش از ۳ هزار و ۱۰۰ واحد تولیدی بار دیگر به چرخه تولید بازگشته اند؛ اگر چه بازگشت به کار این تعداد واحد خبری مسرت بخش محسوب می شود اما همچنان این نکته رادر ذهن تداعی می کند که چقدر شرایط تولید در سال های قبل دشوار بود که این تعداد واحد از چرخه تولید بازمانده اند. حال گویا دولت تلاش دارد در حمایت از بخش تولید گام های بیشتری بردارد. بر این اساس حتی پیش از اعلام نام سال جدید از سوی رهبری در لایحه بودجه ۱۴۰۲ که در شش ماهه دوم سال گذشته تدوین شد، دولت بحث کاهش مالیات برای واحدهای تولیدی را در نظر گرفت.

دی ماه سال گذشته سید احسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی در حاشیه نشست با کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۴۰۲ در مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: «باید از راهبرد کاهش وابستگی بودجه دولت به نفت و جایگزینی آن با درآمدهای پایدار در کشور استقبال کنیم و آسیب پذیری اقتصاد ایران به تکانه های نفتی را کاهش دهیم؛ چون در حال حاضر با کاهش قیمت نفت، کل نظامات مالی دولت و اقتصاد به هم می ریزد. باید این آسیب پذیری را به حداقل رسانیم و به جای آن ثبات و آرامش برای اقتصاد کشور فراهم کنیم.» او در عین حال تأکید کرد: «در نظر داریم در آمد مالیاتی پایدار ایجاد کنیم؛ بدون اینکه فشاری به مالیات دهندگان کنونی وارد شود (اکثر مالیات دهندگان

نماینده مجلس: با اجرای طرحی مانند تخفیف هفت درصدی مالیات می شود به تولیدکنندگانی که این روزها اصلاً وضعیت خوبی ندارند انگیزه داد

اقتشار فعال و شفاف جامعه هستند. با این کار نه تنها نرخ مالیات برای آنها افزایش نمی یابد بلکه انتظار داریم نرخ مالیات برای تولیدکنندگان را هم کاهش دهیم.» دولت بر نامه های دیگری نیز در راستای بهبود شرایط واحدهای تولیدی در دستور کار قرار داد. به استناد اظهارات رییس سازمان امور مالیاتی؛ از این پس واحدهای تولیدی می توانند برای واردات تجهیزات و ماشین آلات تولیدی، حقوق گمرکی را با چک و تضامین پرداخت کنند.

افزایش ۵۰ درصدی درآمدهای مالیاتی

وزیر امور اقتصادی و دارایی همچنین گفت: «در سال ۱۴۰۱ با همکاری مجلس شورای اسلامی توانستیم خط پهنه و مسیر وسط برای افزایش درآمدهای مالیاتی در عین کاهش نرخ مالیات برای فعالان اقتصادی را دنبال کنیم، به گونه ای که نرخ مالیات برای شرکت های تولیدی نه تنها افزایش پیدا نکرد بلکه کاهش هم یافت. امیدواریم با تصویب لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در مجلس، سال آینده ۷ درصد نرخ مالیات تولید کاهش یابد. این به معنای گشایش و فراغت برای تولیدکنندگان کشور به شمار می رود.»

این در حالی است که طبق برنامه ریزی های صورت گرفته از سال گذشته مقرر شده بود که با شناسایی بیش از ۲ میلیون مؤدی جدید مالیاتی، در آمد مالیاتی دولت در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ماقبل آن افزایشی ۵۰ درصدی داشته باشد. از سوی دیگر، خاندوزی بر این نکته نیز تأکید کرده بود که «در عمده کشورهای جهان سهم مالیات از بودجه جاری دولت، بین ۸۰ تا ۹۰ درصد است. در کشور ما هم که یک وابستگی تاریخی بودجه دولت به نفت وجود دارد، قصد داریم آرام آرام و با اجرای سیاست های اقتصاد مقاومتی سهم بودجه دولت از نفت را کاهش دهیم.»

در دوره کرونا نرخ مالیات بر شرکت های تولیدی بر اساس ماده

گزارش

سازمان امور مالیاتی کشور بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۲ موظف شده برای پوشش بخشی از هزینه های دولت مالیاتی معادل ۷۵۰ همت را تأمین کند.

گزارش های ارائه شده گویای آن است که طی چهار ماهه اول سال جاری این سازمان ۲۱۶ هزار و ۲۹۹ میلیارد تومان در آمد مالیاتی را وصول کرد که این رقم در قیاس با مدت مشابه سال گذشته که

فرش قرمز کشورهای همسایه و زنگ خطر مهاجرت تولید کنندگان

مالیاتی که کم شد و تولیدی که هنوز حمایت می طلبد

تعطیل شده باشیم و هم با بهبود شرایط واحدهای فعال در کنار افزایش تولید گامی در راستای اشتغالزایی برداشته شود. بر این اساس در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کاهش هفت درصدی مالیات واحدهای تولیدی دیده شد.

فرش قرمز کشورهای همسایه برای تولید کنندگان

کربلایی فر با تأکید بر اینکه در نهایت نیز حمایت از صنایع و تولیدکنندگان را می توان جزو وظایف دولت ها برشمرد، تأکید کرد: «نجام چنین رویه ای لطف در حق این شرکت ها محسوب نمی شود. این روزها همه ما در جریان اوضاع دشوار حاکم بر اقتصاد هستیم و به همین دلیل در این سال ها بسیاری از شرکت های فعال به سمت تعطیلی رفته اند. نکته دیگری که باید در این زمینه مورد توجه قرار گیرد این است که همین حالا که تولید کنندگان و صاحبان صنایع در داخل کشور با این چالش ها مواجه هستند، کشورهای مختلفی در همسایگی ما وجود دارند که برای تولید کنندگان شرایط بسیاری جذابی ایجاد کرده اند و مشوق هایی که از سوی دولت این کشورها برای تولید و صنعت در نظر گرفته شده موجب شده مادر موارد متعدد برای ارائه مشاوره با شرکت هایی مواجه شویم که می خواهند بررسی کنند مهاجرت و انتقال کسب و کارشان به کشورهای دیگر چگونه است.»

او از کشورهایی مانند عمان و امارات به عنوان مقاصدی که جذابیت خاصی برای تولیدگران دارد یاد کرد و افزود: «با توجه به مشوق هایی که در این کشورها برای تولید در نظر گرفته شده، اکوسیستم اقتصادی آنها برای صاحبان صنایع بسیار جذاب شده و این کشورها نه در شعار بلکه در عمل با تسهیل شرایط سعی دارند فعالان این عرصه را جذب کنند.» کربلایی فر ادامه داد: «این اتفاق در شرایطی رخ می دهد که طی سال های گذشته در داخل کشور تولید دست انداز های متعددی داشته است. اکنون تولید داخلی برخی کالاهای دیگر توجیه اقتصادی ندارد و در چنین وضعیتی در نظر گرفتن مشوق هایی مانند تخفیف های مالیاتی از حداقل اقداماتی است که می توان در راستای حمایت این قشر مورد استفاده قرار داد تا از ورشکستگی نجات یابند.»

این فعال اقتصادی همچنین به شرکت ها و مجموعه های بزرگ و برندهای مطرح اشاره کرد و گفت: «البته در اقتصاد ما چنین مجموعه های قدرتمندی نیز وجود دارند که بر اساس سال ها فعالیت و تجربه به جایگاهی رسیده اند که ممکن است

بسیاری به اقتصاد کشور باشد.» این نماینده مجلس همچنین به عدم اعطای تسهیلات بانکی اشاره کرد و گفت: «این روزها بانک ها در اعطای تسهیلات به شدت انقباضی عمل کرده و حتی می توان گفت اصلاً تسهیلات نمی دهند و با اگر دست به چنین اقدامی بزنند هم سودهای بالا در یافت می کنند. از سوی دیگر، واحدهای تولیدی با مالیات های سنگینی مواجه هستند و این رویکرد در نهایت موجب می شود حمایت شایسته ای از تولیدکننده صورت نگیرد. حال با اجرای طرحی مانند تخفیف هفت درصدی مالیات می شود به فعالان این بخش که این روزها اصلاً وضعیت خوبی ندارند انگیزه داد.»

جهانی بودن حمایت از واحدهای تولیدی

اشکان کربلایی فر، مؤسس و مدیر گروه مطالعات سرمایه گذاری های صنعتی در گفت و گویی با آتیه نو در این باره اظهار کرد: «متأسفانه در حال حاضر تولید کشور

یک فعال اقتصادی: متأسفانه شاهدیم در موارد متعدد روز به روز لیست کالاهایی که از مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند کمتر می شود که این امر قطعاً رونق تولید را کم رنگ می کند

به ورشکستگی نرسند، اما در سوی دیگر، شرکت های نوپا و کم سابقه تری نیز وجود دارند که شاید اوضاع خیلی خوبی نداشته و مستعد ورشکستگی و سقوط باشند. متأسفانه تعداد این دسته مجموعه ها در صنایع مختلف کشور کم نیست و این شرکت ها با هزینه های متعددی مانند بحث های اقتصادی، مالیاتی، هزینه های سربار بالا، هزینه های مدیریت منابع انسانی، تأمین قطعات یدکی، نگهداری و تعمیر و هزینه های بالای تأمین مواد اولیه مواجه هستند که در چنین شرایطی حتی با در نظر گرفتن تخفیف مالیاتی همچنان مشکلات انبوهی پیش پای آنها باقی می ماند.» او ادامه داد: «همان طور که اشاره شد اکنون نه تنها کشورهای منطقه و همسایگان ما بلکه تمام دنیا حمایت هایی را برای بخش تولید لحاظ می کنند و برای برخی کالاهای خدمات معافیت های مالیاتی دارند، اما ما متأسفانه شاهدیم در موارد متعدد روز به روز لیست کالاهایی که از مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند کمتر می شود که این امر قطعاً رونق تولید را کم رنگ می کند. اکنون در مطالعات صورت گرفته به نظر می رسد نقش حمایت های صورت گرفته از اصناف و صنایع کم رنگ و مالیات بیشتر اهرمی در خدمت بودجه کشور است. این در حالی است که ایران از منابع غنی نفت و گاز برخوردار است. به نظر می رسد مانند کشورهای که عمده بودجه آنها به مالیات متکی است، در کشور ما نیز به این نیست که تمام بودجه کشور از محل مالیات تأمین شود.»

مالیات های وصولی به سهم مالیات مشاغل مربوط می شود که تا پایان تیرماه سال جاری ۱۶ هزار و ۴۴۴ میلیارد تومان مالیات از مشاغل وصول شده که این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۸۳ درصدی را نشان می دهد. مالیات های مستقیم به ۶۲ درصد سهم در کل درآمدهای مالیات بیشترین وصولی مالیاتی را به خود اختصاص می دهد. وصول مالیات از اشخاص حقوقی نیز در چهار ماهه اول سال جاری ۸۱ هزار و ۵۵۸ میلیارد تومان بود که نسبت به مدت

۱۴۳ میلیارد و ۸۸۸ میلیون تومان در آمد مالیاتی وصول شده بود، رشدی بیش از ۵۰ درصدی را نشان می دهد.

در هدفگذاری های مالیاتی سال جاری نیز چنین پیش بینی شد که مجموع در آمد مالیاتی سال ۱۴۰۲ در قیاس با سال ۱۴۰۱ رشدی ۵۰ درصدی داشته باشد. با توجه به آمارهای اعلام شده از میان بخش های مختلف هشت درصد کل

مشابه سال گذشته رشدی ۴۱ درصدی را نشان می دهد. تا پایان تیرماه نیز شاهد وصول ۱۰ هزار میلیارد تومان مالیات بر ثروت بودیم که این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۸۸ درصدی داشت. همچنین ۸۳ هزار میلیارد تومان در آمد مربوط به وصولی مالیات در بخش کالاهای و خدمات با ۸۲ درصد تحقق نسبت به بودجه و ۴۲ درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال گذشته است.